

Σχολιατρική Υπηρεσία

❖ Στόχοι της υπηρεσίας

Ο κεντρικός στόχος της Σχολιατρικής Υπηρεσίας είναι η διατήρηση και προαγωγή της υγείας και η πρόληψη της ασθένειας μέσα από:

- Έγκαιρη ανίχνευση, αντιμετώπιση και παρακολούθηση προβλημάτων υγείας του παιδιού στα πλαίσια του σχολείου.
- Ανάπτυξη υγιών στάσεων και συμπεριφοράς στα παιδιά.
- Διασφάλιση υγιεινών περιβαλλοντικών συνθηκών στο σχολικό χώρο.
- Πρόληψη λοιμωδών νοσημάτων.

❖ Στελέχωση Σχολιατρικής Υπηρεσίας

Τη Σχολιατρική Υπηρεσία στελεχώνουν:

- Παιδίατροι και Γιατροί Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας, που καλύπτουν παράλληλα και τη Σχολιατρική Υπηρεσία.
- Επισκέπτριες Υγείας με πλήρη ή μερική απασχόληση στη Σχολιατρική Υπηρεσία.

❖ Βασικές Δραστηριότητες της Σχολιατρικής Υπηρεσίας

Οι βασικές δραστηριότητες της σχολιατρικής υπηρεσίας είναι οι ακόλουθες:

- Προληπτικές Εξετάσεις (Screening Tests)
 - ◇ Γενική Ιατρική Εξέταση από το σχολίατρο, που γίνεται σε όλα τα παιδιά της Α και Δ τάξης του Δημοτικού, της Α τάξης του Γυμνασίου και Α τάξης του Λυκείου καθώς επίσης και τους αθλητές.

◇ Οι προληπτικές εξετάσεις που γίνονται από τις Επισκέπτριες Υγείας περιλαμβάνουν:

- Έλεγχο Οπτικής Οξύτητας (Μαθητές Α και Δ Δημοτικού, Α Γυμνασίου και Α Λυκείου)
- Έλεγχο Ακουστικής Οξύτητας (Μαθητές Α και Δ Δημοτικού, Α Γυμνασίου και Α Λυκείου)
- Παρακολούθηση της σωματικής ανάπτυξης των παιδιών με σωματομετρήσεις, μέτρηση δηλαδή του ύψους και του βάρους (Μαθητές Α και Δ Δημοτικού, Α Γυμνασίου).

- Έλεγχος Αχρωματοψίας (Μαθητές της Στ τάξης Δημοτικού)
- Με στόχο την έγκαιρη εντόπιση παθήσεων της σπονδυλικής στήλης και ιδιαίτερα της σκολίωσης, οι επισκέπτριες υγείας και οι σχολίατροι σύμφωνα με οδηγίες του Υπουργείου Υγείας, διενεργούν σκολιωμετρήσεις σε μαθητές Δημοτικής, Μέσης και Τεχνικής Εκπαίδευση.

Η σκολιωμέτρηση γίνεται σε μαθητές Ε και Στ τάξης του Δημοτικού, Α,Β,Γ τάξης Γυμνασίου και Α τάξης Λυκείου. Σε κάποιες περιπτώσεις η σκολιωμέτρηση αποτελεί μέρος της ιατρικής εξέτασης και γίνεται από τους σχολιάτρους. Στις άλλες περιπτώσεις γίνεται από τις επισκέπτριες υγείας.

➤ Πρόληψη και διερεύνηση μολυσματικών ασθενειών

Εφαρμόζουν μέτρα πρόληψης διασποράς λοιμωδών νοσημάτων στο σχολείο και κάνουν αγωγή υγείας σχετικά με τη πρόληψη τους.

Γίνεται διαφώτιση του προσωπικού των βρεφοκομικών και παιδοκομικών σταθμών και των νηπιαγωγείων για πρόληψη ή/και αντιμετώπιση μηνιγγίτιδας.

Η επισκέπτρια υγείας λαμβάνει μέρος στην διερεύνηση κρουσμάτων ιογενούς μηνιγγίτιδας σε συνεργασία και με άλλους λειτουργούς ή υπηρεσίες.

➤ Έλεγχος Σχολικών Καντίνων και επιθεώρηση των κοινόχρηστων χώρων
Γίνεται συστηματικός έλεγχος των σχολικών καντίνων και η επιθεώρηση των κοινόχρηστων χώρων του σχολείου.

➤ Εμβολιασμοί

Ακολουθώντας το σχήμα εμβολιασμών του Υπουργείου Υγείας γίνονται στο σχολείο εμβολιασμοί για κάλυψη κάθε παιδιού σχολικής ηλικίας με τα απαραίτητα εμβόλια για την ηλικία του.

Για τη διενέργεια των εμβολιασμών στο σχολείο, προηγείται σχετική ενημέρωση των μαθητών και των γονιών και ο εμβολιασμός γίνεται κατόπιν γραπτής συγκατάθεσης των γονιών ή κηδεμόνων τους.

➤ **Αγωγή Υγείας**

Στόχος της υπηρεσίας είναι μέσα από την αγωγή υγείας να προσφέρει γνώσεις αλλά και να βοηθήσει τους μαθητές μέσα από διάφορα εκπαιδευτικά προγράμματα να αναπτύξουν υγιείς στάσεις και συμπεριφορές.

Αγωγή υγείας γίνεται προγραμματισμένα ή και περιστασιακά. Μπορεί να απευθύνεται σε ομάδες μαθητών ή να είναι εξατομικευμένη.

Τα κυριότερα θέματα στα οποία γίνεται αγωγή υγείας στα σχολεία Δημοτικής και Μέσης εκπαίδευσης είναι:

Πίνακας : Κυριότερα Θέματα Αγωγής Υγείας στη Δημοτική και Μέση Εκπαίδευση

Δημοτική Εκπαίδευση	Μέση Εκπαίδευση
<ul style="list-style-type: none">▪ Το σώμα μου και εγώ▪ Κάπνισμα▪ Προστασία από τον ήλιο▪ Παθητικό κάπνισμα▪ Οδοντική Υγιεινή▪ Έμμηνος περίοδος στα κορίτσια της Ε και Στ▪ Πρόληψη ατυχημάτων▪ Ατομική υγιεινή▪ Υγιεινή διατροφή	<ul style="list-style-type: none">• AIDS – Ηπατίτιδα Β• Πρόληψη Ατυχημάτων• Εξαρτισιογόνες Ουσίες• Εφηβεία• Οικογενειακή – σεξουαλική Αγωγή• Ορθή και Υγιεινή Διατροφή• Προαγωγή της Ψυχικής Υγείας

➤ **Εκπαιδευτικά προγράμματα**

Εδώ και αρκετά χρόνια οι επισκέπτριες υγείας εφαρμόζουν δύο εκπαιδευτικά προγράμματα αγωγής υγείας προς τους μαθητές της Μέσης Εκπαίδευσης.

Το εκπαιδευτικό πρόγραμμα κατά του καπνίσματος για μαθητές Γυμνασίου και του προγράμματος για πρόληψη του AIDS και των σεξουαλικά μεταδιδόμενων νοσημάτων σε μαθητές Λυκείου.

1. Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα κατά του καπνίσματος για μαθητές Γυμνασίου

Εδώ και αρκετά χρόνια εφαρμόζεται σε πολλά Γυμνάσια παγκύπρια το πρωτοποριακό εκπαιδευτικό πρόγραμμα κατά του καπνίσματος. Η ιδιαιτερότητα του προγράμματος αυτού βασίζεται στο γεγονός ότι η επισκέπτρια υγείας εκπαιδεύει 2 μαθητές πυρήνες διαφώτισης από κάθε τμήμα. Μετά την εκπαίδευση οι μαθητές πυρήνες στη παρουσία της επισκέπτριας υγείας, αναλαμβάνουν να παρουσιάσουν τα 4 μαθήματα του προγράμματος στους συμμαθητές τους.

Στόχος του προγράμματος αυτού είναι:

- Προσφορά γνώσεων σχετικά με τις επιπτώσεις του καπνίσματος στην υγεία αλλά και γεννικότερα στην ζωή του ανθρώπου (οικονομικές επιπτώσεις, επιπτώσεις στην κοινωνική ζωή αλλά και στο περιβάλλον).
- Μέσα από το παιχνίδι και την υπόδυση ρόλων τα παιδιά αναπτύσσουν υγιείς στάσεις και συμπεριφορές. Παράλληλα αποκτούν τις δεξιότητες εκείνες που χρειάζεται κάποιος νέος της ηλικίας τους για να αντισταθεί στην πρόκληση για να καπνίσει.

2. Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα κατά του AIDS για μαθητές Λυκείου

Με στόχο την πρόληψη του AIDS συνεχίζεται εδώ και αρκετά χρόνια η εφαρμογή του Εκπαιδευτικού Προγράμματος κατά του AIDS σε μαθητές Λυκείου. Στόχοι του προγράμματος μέσα από το διάλογο, τα παιχνίδια και την υπόδυση ρόλων είναι:

- Η προσφορά γνώσεων για το AIDS και τις σεξουαλικά μεταδιδόμενες ασθένειες ώστε:
 - να ξέρουν τους τρόπους μόλυνσης και προφύλαξης
 - να μάθουν με ποιούς τρόπους δεν μεταδίδεται ο ιός ούτως ώστε να μη διακατέχονται από φόβο και να αντιμετωπίζουν σωστά τους φορείς και ασθενείς του AIDS.
- Η ανάπτυξη υγιών στάσεων και συμπεριφοράς και η απόκτηση μέσα από τις διάφορες ασκήσεις που γίνονται, δεξιοτήτων αντίστασης.
- Η ευαισθητοποίηση των παιδιών σχετικά με τις επιπτώσεις του AIDS.

Μέσα στα πλαίσια του προγράμματος αυτού 2 μαθητές εκπρόσωποι κάθε τμήματος του σχολείου, παρακολουθούν εκπαιδευτικά μαθήματα από επισκέπτριες υγείας έτσι ώστε να γίνουν οι πυρήνες διαφώτισης. Οι πυρήνες αυτοί κάνουν στην συνέχεια διαφώτιση στους μαθητές του τμήματός τους.

3. Οργάνωση Υγιεινού Προγεύματος

Με τη συνεργασία των διευθύνσεων των σχολείων και των συνδέσμων γονέων οργανώνονται υγιεινά προγεύματα σε Δημοτικά σχολεία. Της προσφορά του προγεύματος προηγείται πάντα αγωγή υγείας σχετικά με τη διατροφή γενικά αλλά και τη σημασία του προγεύματος ειδικότερα.

- Άλλες Δραστηριότητες
 - Κάλυψη των σχολικών αθλητικών αγώνων και των κατασκηνώσεων του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού στον Πρόδρομο, Κ.Δρυ και Λεμεσό.
 - Επίσης, οι επισκέπτριες υγείας συνεργάζονται με άλλες υπηρεσίες για θέματα εθελοντικής αιμοδοσίας των μαθητών του Λυκείου.
 - Οργάνωση εκδηλώσεων για επίκαιρα θέματα.